

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Tomia Okamury, Radima Fialy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 625)

Vláda na své schůzi dne 18. listopadu 2019 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu **neutrální stanovisko**, přičemž upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které považuje za vhodné zohlednit v dalším legislativním procesu.

1. Vláda upozorňuje, že Česká televize a Český rozhlas byly zřízeny k poskytování veřejné služby spočívající v provozování televizního a rozhlasového vysílání a dalších doplňkových služeb na území České republiky za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachování plurality v oblasti poskytování informací veřejnosti, přičemž existence takovýchto veřejnoprávních médií zároveň naplňuje i závazky vyplývající pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii.
2. V evropském prostoru je nejběžnějším systémem financování veřejnoprávních médií prostřednictvím televizních a rozhlasových poplatků, a to zejména z důvodu zajištění jejich nezávislosti na výkonné moci a veřejných rozpočtech. I v České republice jsou pak televizní a rozhlasové poplatky hlavním zdrojem příjmů obou veřejnoprávních vysílatelů. Jakékoli změny systému a rozsahu výběru poplatků je tedy třeba pečlivě posuzovat s ohledem na dopady, které mohou vyvolat ve vztahu k plnění veřejné služby v oblasti televizního a rozhlasového vysílání. Předložený návrh zákona však takovou analýzu neobsahuje. Vláda v této souvislosti důrazně upozorňuje na skutečnost, že předložený návrh zákona by představoval významný propad v příjmech obou veřejnoprávních vysílatelů, v jehož důsledku by mohlo být plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního a rozhlasového vysílání vážně ohroženo. Podle hrubých odhadů by se jednalo o snížení příjmů České televize cca o 1,69 mld. Kč ročně, což by ve srovnání s rozpočtem České televize na rok 2019 odpovídalo výpadku 30 % z předpokládaného výnosu z televizních poplatků, a o snížení příjmů Českého rozhlasu o 1 až 1,4 mld. Kč ročně, což

by ve srovnání s rozpočtem Českého rozhlasu na rok 2019 odpovídalo výpadku 48 až 67 % z předpokládaného výnosu z rozhlasových poplatků.

Předkladatel jakékoliv vyčíslení ekonomických dopadů na činnost veřejnoprávních médií neuvádí, pouze konstatuje, že „osvobození seniorů, invalidů a dalších osob s nízkými příjmy nijak zásadně neovlivní příjmy obou společností, které je navíc mohou lehce nahradit jednak úsporami, anebo zahájením výroby kvalitních pořadů prodejných dalším subjektům na trhu“. K tomu vláda uvádí, že úsporná opatření zejména Český rozhlas průběžně realizuje a nahrazení výpadku příjmů zahájením výroby kvalitních pořadů prodejných dalším subjektům na trhu je v případě Českého rozhlasu v praxi neuskutečnitelné s ohledem na jazykové omezení a charakter českého rozhlasového trhu. Propad příjmů v takové výši nelze nahradit ani zvýšením vlastní podnikatelské činnosti těchto veřejnoprávních médií.

Závěrem k problematice financování veřejnoprávního televizního a rozhlasového vysílání vláda upozorňuje na to, že stát prostřednictvím zákonů o České televizi a o Českém rozhlasu uložil těmto veřejnoprávním institucím plnění specifikovaných úkolů k poskytování veřejné služby v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a je povinen zajistit vhodný, bezpečný a transparentní rámec financování, který by provozovatelům veřejnoprávního vysílání zaručil prostředky nezbytné k dosažení stanovených cílů. K zajištění, aby státem nastavené televizní a rozhlasové poplatky byly jejich příjemci řádně, účelně, hospodárně a efektivně vynakládány, chce vláda přispět i rozšířením působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na kontrolu hospodaření předmětných veřejnoprávních médií (viz vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, evidovaný v Poslanecké sněmovně jako sněmovní tisk č. 360, navazující na sněmovní tisk č. 229 obsahující návrh nezbytné novely Ústavy České republiky, rozšiřující kontrolní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu).

3. Vláda dále upozorňuje na to, že návrh zákona představuje významné zvýšení administrativní zátěže jak pro Českou televizi a Český rozhlas, tak pro poplatníky televizních a rozhlasových poplatků a příslušné úřady vydávající doklady prokazující splnění skutečností odůvodňujících osvobození od poplatku.
4. V neposlední řadě vláda upozorňuje na legislativně technické nedostatky návrhu zákona spočívající zejména v užití neurčitých pojmů, které nerespektují již zvedenou terminologii příslušných právních předpisů a které náš právní řád nezná, jako je například „ústavní zařízení, která poskytují péči nemocným a seniorům“. V důsledku uvedeného by aplikace návrhu zákona v praxi byla velmi problematická, ne-li zcela nemožná. Jako nedostatečná se jeví též pouze patnáctidenní navržená legisvakance.